

Redactie:

Mr. H. Singer-Dekker
Burg. Elsenlaan 147
Rijswijk-Z.H.
Telef. (070) 11 98 43

Administratie:

Oudegracht 152
Utrecht

Verschijnt
Maandelijks

Abonnementsprijs
f 3.— per jaar

APRIL 1962
11e JAARGANG

HUMANISTISCHE DOCUMENTATIEDIENST

Uitgave van de Stichting Humanistisch Centrum Mens en Wereld

I N H O U D S O P G A V E

HUMANISTISCH VERBOND

Sympathisanten	Blz. 61
Het Woord van de Week	" 61
Landdag in Driebergen	" 61
Topkaderconferentie	" 61
Werkgroepen	" 61
"Kader"	" 61
Nieuwe sprekerslijst	" 61
"De Ark"	" 62
Eigen gebouwen	" 62
Kampen	" 62

HUMANITAS

Dependance "Ellinchem"	" 62/63
------------------------	---------

HUMANISTISCHE STICHTING SOCRATES

Landdag	" 63
---------	------

HUMANISTISCHE JEUGDBEWEGING

Landelijk weekend	" 63
-------------------	------

STUDENTEN VERENIGING OP HUMANISTISCHE GRONDSLAG "SOCRATES"

Lustrum afdeling Amsterdam	" 63
Voorjaarscongres en voorjaarsconferentie	" 63

HUMANISTISCHE WERKGEMEENSCHAP IN DE PARTIJ VAN DE ARBEID

Afdelingsnieuws	" 64
"Vernieuwing"	" 64

STICHTING NEDERLANDSE CENTRALE VOOR HUISVESTING VAN BEJAARDEN

Humanistisch Bejaardentehuis in Den Haag	" 64/65
--	---------

RADIOLEZINGEN

Lezingen in de maand mei voor de V.A.R.A.	" 65
Lezing in de maand mei voor de A.V.R.O.	" 65

INTERNATIONAAL NIEUWS

International Humanist and Ethical Union	
Het orgaan van de I.H.E.U. "International Humanism"	" 65

INTERNATIONAAL NIEUWS

B e l g i ë

Tien-jarig bestaan B.H.V.
Oudervereniging voor de moraal

Blz. 65/66

" 66

E n g e l a n d

Naamsverandering Ethical Union

" 66

VAN ALLE KANTEN

Verslagen, reportages enz.

Humanisme en Mammoetwet (Het Dordtsch Dagblad en
(De Rotterdammer)
(De Leeuwarder Courant)

" 66

" 66/67

Pastoor Dr. K. Steur over het Humanisme
(De Haagsche Courant)

" 67

Verschil van mening in de Utrechtse Raad over gezamenlijke
dodenherdenking
(Het Utrechtse Nieuwsblad)

" 67/68

Rectificatie

Oudervereniging voor de moraal

Op bladzijde 66 is abusievelijk vermeld, dat in Het Woord van de Week een mededelingenblad van bovengenoemde vereniging wordt opgenomen; dit moet zijn: Het Vrije Woord.

HUMANISTISCH VERBOND

Sympathisanten.

Op 1 april werd de duizendste sympathisant van het H.V. ingeschreven. Ofschoon tot nu toe voor dit instituut weinig propaganda is gemaakt, mag dit resultaat zeer bevredigend genoemd worden.

Het Woord van de Week.

Het aantal abonnees op dit blad stijgt wel niet meer zo snel als in de voorafgaande jaren, maar toch neemt het lezerstal voortdurend toe. Meer dan 5.000 personen krijgen het toegezonden, terwijl daarnaast de losse nummer verkoop dusdanig is, dat in vele gevallen niet kan worden voldaan aan verzoeken, omdat de gehele oplage uitverkocht is.

Landdag in Driebergen.

De door het gewest Utrecht/Het Gooi te organiseren landdag op 31 mei (Hemelvaartsdag) in Driebergen belooft, wat de deelname betreft, in elk geval een succes te worden. Deze keer komen vooral veel bezoekers uit de westelijke provincies.

Topkaderconferentie.

Op de gebruikelijke voorjaarsconferentie met de besturen van gewesten en federaties op 14 en 15 april in "De Ark" te Nunspeet besprak men na inleidingen de taak van het gewest en een werkplan, teneinde het ledenaantal te vergroten. Tevens werd het jaarverslag over 1961 en een overzicht van de toestand der gemeenschappen ter discussie gesteld.

Werkgroepen.

Er is opnieuw een poging gedaan om in Den Bosch een werkgroep te stichten. Een aantal algemene leden heeft met steun van het gewestbestuur een bijeenkomst belegd en de belangstelling was van dien aard, dat het vooruitzicht op succes deze keer aanwezig is.

Ook in Zierikzee worden voorbereidingen getroffen.

In Emmeloord (N.O.P.) lukte het om aanzienlijke uitbreiding van het ledental te verkrijgen.

"Kader".

In het blad voor de functionarissen, "Kader", is de heer Pols begonnen met een uitvoerige weergave van een tweetal artikelen, die door pater J. Alleman in het Tijdschrift voor Philosophie zijn geschreven. Deze heeft een zeer uitgebreide studie van het humanisme gemaakt, waarbij vooral de bronvermelding, die ook in "Kader" zal worden opgenomen, van groot belang is voor oriëntatie.

Nieuwe sprekerslijst.

In mei komt er een nieuwe sprekerslijst van het H.V. uit, die aanmerkelijk wordt uitgebreid en tal van nieuwe namen zal vermelden, zodat de gemeenschappen weer wat meer keuze zullen hebben.

"De Ark".

De belangstelling van vacantieasten voor "De Ark" in Nunspeet is zo groot, dat gedurende de zomermaanden op een volle bezetting kan worden gerekend. Daarnaast is door verschillende organisaties plaats besproken voor het houden van conferenties.

Eigen gebouwen.

De gemeenschap Amsterdam heeft een actie ingezet ter verkrijging van geld voor een eigen gebouw. Het gironummer is 6 0 2 7 0 0 ten name van Stichting Amsterdams Humanistisch Huis, Braillehof 33, Amsterdam.

De gemeenschap Brunssum is al zo gelukkig een bescheiden gebouwtje te hebben kunnen bemachtigen.

Kampen.

Het Humanistisch Verbond en Jongeren organisaties organiseren de volgende kampen:

A. Buitenwerkcommissie - Humanistisch Verbond.

Kinderkamp 10 - 12-jarigen te Elspeet.

Tentenkamp 13 - 15-jarigen.

Twee kampen op Texel van maximaal 24 personen en wel van 31 juli - 10 augustus en van 18 augustus tot 25 augustus.

Familietentenkamp.

Ook voor gezinnen is er een tentenkamp n.l. van 21 juli tot 28 juli op Texel.

Zeilkamp.

Van 4 tot 18 augustus is er wederom een zeilkamp op Langweer.

B. De H.J.B. (Humanistische Jeugdbeweging).

Voor 16 - 22-jarigen organiseert de H.J.B.:

1. Twee zeilkampen te Langweer en wel van 21 - 28 juli en van 18 - 25 augustus.

2. Een tentenkamp op Texel van 10 - 18 augustus.

C. Humanistische Jongeren Gemeenschap.

De H.J.G. heeft twee zomerkampen in Luxemburg. Leeftijd 18 - 30 jaar.

-o-

NEDERLANDSE VERENIGING VOOR MAATSCHAPPELIJK WERK

"HUMANITAS"

Dependance "Ellinchem".

De Stichting Kindertehuizen Humanitas opent op 28 april een dependance van het kindertehuis "Ellinchem" van de Stichting. De opening zal met enige feestelijkheid gepaard gaan. Zij heeft plaats des middags om 14.00 uur en zal

worden verricht door de Burgemeester van de gemeente Rheden. Vele genodigden zullen aanwezig zijn. Aan de opening gaat een persconferentie vooraf.

In de dependance is plaats voor 13 kinderen.

-o-

HUMANISTISCHE STICHTING SOCRATES

Landdag.

Op zondag 13 mei wordt een landdag georganiseerd in "De Tempel" in Overschie - Rotterdam.

Onderwerpen zullen zijn de onderwerpen, die ook op het congres van de I.H.E.U. worden behandeld, te weten: "Naar een rijpe persoonlijkheid" en "Vrijheid in een georganiseerde wereld".

-o-

HUMANISTISCHE JEUGDBEWEGING

Landelijk weekend.

Op 17 en 18 maart hield de H.J.B. een weekend in de jeugdherberg in Arnhem, dat in het teken stond van de volkskunst.

De zaterdagavond werd gevuld met volksdansen, waarvan een lid van de Nederlandse Volksdansvereniging de leiding had.

Zondagmorgen hield de heer van der Meulen uit Utrecht een lezing over de volksmuziek van de Balkan. Hij omlijstte deze inleiding met een aantal zeldzame grammofoonplaten. Het was bijzonder boeiend en dit weekend, dat door ± 50 leden bezocht werd, is dan ook zeer geslaagd te noemen.

-o-

STUDENTEN VERENIGING OP HUMANISTISCHE GRONDSLAG

"S O C R A T E S"

Lustrum afdeling Amsterdam.

Op 27 en 28 maart vierde de afdeling Amsterdam haar derde lustrum met een lezing, een bijzonder verzorgde koffietafel en een gezellig feest.

Voorjaarscongres en voorjaarsconferentie.

Het voorjaarscongres en de voorjaarsconferentie van de S.V.H.G. "Socrates" vonden op het weekeinde van 7 en 8 april in het vacatiecentrum "Het Meeuwenveen" te Havelte plaats. Veel discussie uitlokkende sprekers op de conferentie waren Dr. J. Houtgast, die "Bijzondere aspecten van de ruimtevaart" belichtte en Dr. E. Brongersma, die "Mentaliteitsverschuivingen in het katholieke denken" besprak.

Zoals gewoonlijk werd de zaterdagavond voor het luchtige element gereserveerd: "Socrates" danste.

Vanzelfsprekend kon de aanhoudende regen niet verhinderen, dat men na het feest de mooie omgeving van "Het Meeuwenveen" inwandelde.

-o-

HUMANISTISCHE WERKGEMEENSCHAP IN DE PARTIJ VAN DE ARBEID

Afdelingsnieuws.

Het probleem van de overbevolking werd in de afdeling Leiden op 5 april besproken door de heer Meyer de Vries. Na de boeiende inleiding, van veel feitenkennis getuigend, volgde een uitgebreide gedachtenwisseling.

De buitenkerkelijken en de kinderbescherming was het vraagstuk, waarmee de afdeling Amsterdam zich op 9 april in haar jaarvergadering bezig hield. Inleidster was Mevr. E. Vrind-van Praag. Zij besprak daarbij ook de tekortkomingen op dit terrein.

"Vernieuwing".

In "Vernieuwing", maartnummer, bespreekt redacteur Karel Timmerman de discriminatie van regeringswege op het terrein van kinderstrafrecht bij leger, vloot en luchtmacht en het gevangeniswezen.

Meyer de Vries bespreekt het boek van Jürgen Rühle "Literatur und Revolution"; verder bevat het blad weer vele lezenswaardige bijdragen, o.a. van Henri Sandberg.

Proefnummers worden op aanvraag aan het secretariaat Haagweg 210, Leiden nog steeds gaarne toegezonden.

-o-

STICHTING NEDERLANDSE CENTRALE VOOR HUISVESTING VAN BEJAARDEN

Humanistisch Bejaardentehuis in Den Haag.

In Den Haag komt zeer waarschijnlijk een Humanistisch Bejaardentehuis. Wij nemen hieronder over wat De Nieuwe Haagse Courant daarover publiceerde:

" Op een terrein, begrensd door de Blasiusstraat, de Pieter Langendijkstraat, de Erasmusweg en het Erasmusplein wil de Stichting Nederlandse Centrale voor Huisvesting van Bejaarden (N.C.H.B.) een pens iontehuis voor 250 in hoofdzaak valide bejaarden en een aantal bejaardenflats bouwen. In dit pens iontehuis zal, na overleg met de centrale directie van de P.T.T. tevens een postkantoor worden gebouwd, omdat hieraan in de omgeving een grote behoefte bestaat.

Het bejaardencentrum zal in de eerste plaats huisvesting bieden aan hen, die van humanistische levensovertuiging zijn. De stichting, die zelf hiervoor geen geld heeft, heeft het gemeentebestuur gevraagd f.15.000.-- beschikbaar te stellen voor het laten maken van een schetsontwerp. B. en W. deelden aan de raad in een voorstel mede, dat zij dit krediet wel willen verlenen, echter onder de bepaling, dat het bedrag besteed moet worden overeenkomstig door het college te stellen voorwaarden. Bovendien zal het bedrag, wanneer de plannen worden gerealiseerd aan de gemeente moeten worden terugbetaald. Mochten de plannen van de stichting niet verwezenlijkt worden, dan zal het uitgewerkte schetsontwerp ter beschikking van de gemeente moeten komen.

Het is de bedoeling, dat de stichting N.C.H.B. het te bouwen bejaardencentrum zal verhuren aan de Stichting Coornhert-Huis in Den Haag, die de exploitatie van het centrum op zich zal nemen. Deze stichting staat op humanistische grondslag. "In het algemeen", aldus B. en W. in de toelichting op hun voorstel aan de raad, "zullen derhalve voorkeur hebben personen met een humanistische levens-overtuiging, of leden van humanistische organisaties. In beginsel zullen echter ook anderen, die zich in een dergelijke omgeving op hun plaats gevoelen, kunnen worden opgenomen", aldus B. en W."

-0-

RADIOLEZINGEN

Lezingen in de maand mei voor de V.A.R.A.

- 6 mei Dr. A.L. Constandse : "De troost van de rede".
13 mei Prof. Dr.Ir. J.P. Mazure : "Persoonlijk voortbestaan".

Lezing in de maand mei voor de A.V.R.O.

- 2 mei Dr. J.P. van Praag : "De kleine dingen".

-0-

INTERNATIONAAL NIEUWS

International Humanist and Ethical Union.

Het orgaan van de I.H.E.U. "International Humanism".

Het om de drie maanden verschijnende blad van de Internationale, dat tot nu toe onder de naam "Information Bulletin" verscheen, is zowel van naam als van uiterlijk veranderd. Het heet nu "International Humanism", is groter van formaat en heeft ook een nieuw jasje gekregen. Om het huiselijk te zeggen "toont" het nu meer en daarmee is het in overeenstemming met de snel groeiende betekenis en uitbreiding van de beweging. In het eerste nummer van 1962 zijn de beide referaten opgenomen, die de hoofdthema's van het congres zullen worden, nl. "Naar de volwassen persoonlijkheid" van de hand van Prof. Sibnarayan Ray, hoogleraar in Bombay en "Naar vrijheid in een georganiseerde wereld" van Raymond Aron te Parijs. Vooral de laatste schrijver is internationaal als één van de belangrijkste filosofen van deze tijd bekend. Wie er meer van weten wil, raden wij aan bij het Centraal Bureau een proefnummer aan te vragen.

B e l g i ë.

Tien-jarig bestaan B.H.V.

Het Belgisch Humanistisch Verbond gaat op 12 en 13 mei zijn 10-jarig bestaan vieren. Op de feestzitting van de Algemene Vergadering, die op 12 mei zal worden gehouden, zal spreken: Dr. J.P. van Praag.

Op zondag 13 mei zal er een ontvangst zijn op het stadhuis te Antwerpen, waar de burgemeester van Antwerpen, de heer Craeybeckx de aanwezigen zal toespreken.

De Belgische televisie zal in haar actualiteitenprogramma aandacht aan het feest wijden.

Oudervereniging voor de moraal.

De verleden jaar in België opgerichte Oudervereniging voor de moraal groeit goed. In Het Woord van de Week wordt vanaf 1 april regelmatig een mededelingenblad van de vereniging opgenomen.

E n g e l a n d.

Naamsverandering Ethical Union.

De Ethical Union, die meestal, ter onderscheiding van de Ethical Union in Amerika, de British Ethical Union wordt genoemd, zal binnenkort haar naam veranderen in British Humanist Association.

-o-

VAN ALLE KANTEN

Verslagen. reportages enz.

Humanisme en de Mammoetwet (Het Dordtsch Dagblad en De Rotterdammer)

Onder de titel Humanisme en Mammoetwet geven het Dordtsch Dagblad van 20 maart en De Rotterdammer van 20 maart een gedeelte weer uit het artikel van Dr. J.P. van Praag, uit Mens en Wereld over de betekenis van het antwoord van de Hervormde Synode op het Humanistisch verzoek om ondersteuning van het verzoek om mogelijkheid te verlenen tot het geven van humanistische geestelijke vorming op de openbare school.

De Leeuwarder Courant.

De Leeuwarder Courant van 16 maart neemt een gedeelte over van een artikel van Dr. F.H. Landsman in "Hervormd Nederland", dat eveneens gaat over het antwoord van de Hervormde Synode aan het Humanistisch Verbond inzake de geestelijke vorming op de openbare school. Na een inleiding geeft De Leeuwarder Courant Ds. Landsman in "Hervormd Nederland" het woord:

" In "Hervormd Nederland" bespreekt ds. F.H. Landsman de achtergronden van deze zaak. "Als de kerk voor verdraagzaamheid pleit en zelfs zo ver gaat, dat ze onder bepaalde omstandigheden en in bepaalde gevallen aan de overheid kan vragen, soortgelijke rechten als zij zelf heeft, ook aan een "niet-godsdienstig gefundeerd genootschap" te geven, dan doet zij dat dus niet, omdat zij vindt, dat het in de staat zo "democratisch" moet toegaan, dat daarin iedereen en alles maar getolereerd wordt", zegt ds. Landsman. Er zijn "ergens" grenzen. Maar het staat niet van te voren vast, waar die liggen. Het kan wel eens zijn, dat christenen en humanisten in een bepaalde situatie het er samen over eens kunnen worden, dat er grenzen moeten worden gesteld en ook waar die moeten liggen! Maar moet het ook, afgezien van alle andere overwegingen, de kerk in het huidige tijdsgewricht niet wat waard zijn, niet-christenen te bewijzen, dat zij niet bestaat krachtens bepaalde privileges, die zij nog altijd geniet, maar

"uit de kracht van de waarheid, die zij heeft te verkondigen? Een
"waarheid, die er niet bevreesd voor is om tegenspraak te verdragen!
"En daarom komt het ons dan ook voor, dat het H.V. er tóch goed aan
"gedaan heeft, zulk een schijnbaar onzinnig verzoek tot de Hervormde
"Kerk te richten, dat de Hervormde Kerk er goed aan gedaan heeft,
"daar ernstig op in te gaan en, zij het als uiterste mogelijkheid en
"dus niet zonder grote aarzeling, dit verzoek heeft ondersteund. Dat
"kan ook moeilijk anders als ze iets van het "spanningsvolle" van de
"tolerantie heeft begrepen, waartoe zij in de huidige samenleving ook
"in Nederland is geroepen."

-o-

Pastoor Dr. K. Steur over het Humanisme. (De Haagsche Courant)

De Haagsche Courant van 22 maart schrijft:

" Tijdens een druk bezochte bijeenkomst in het verenigingsgebouw
"aan de Ooststraat in Scheveningen, heeft pastoor dr. Klaas Steur,
"die aldaar reeds eerder het onderwerp "Communisme-Kapitalisme"
"behandelde, gisteravond een interessante lezing gewijd aan: "Katho-
"licisme en Humanisme".

" Opmerkelijk was, dat dr. Steur de combinatie katholiek-humanist
"veel meer van ironische zijde bezag dan zulks vroeger van katholieke
"zijde het geval is geweest. In tegenstelling tot communisme en kapi-
"talisme dient - zo zeide dr. Steur - het humanisme zich niet aan
"als systeem, doch wil slechts als levensbeweging, als geesteshou-
"ding zich gekenmerkt zien, wars van elke politiek. Humanisme is
"niet iets van de nieuwe tijd. Het is zo oud als de mensheid. Men
"zou Adam de eerste humanist kunnen noemen. Hij wilde mens zijn. Voor
"zich uitmaken wat goed en kwaad was. Alleen de positieve mens is
"het uitgangspunt. "Ik ben een mens en niets menselijks acht ik mij
"vreemd", zo luidt de oud-Romeinse uitspraak. Als eerste en voornaam-
"ste staat daarbij voorop dat het menselijk leven dient opgebouwd op
"natuurlijke vermogens, met terzijdestelling van de Openbaring. Wel
"stelt het humanisme God in een bijzonder centrum, doch verloochent
"Hem niet. De humanist tracht zijn levenshouding buiten God om op te
"bouwen, wat nog iets anders is als atheïsme. Echter duldt hij geen
"schaduw van de hemel over zijn aards bestaan. Dit is de reden waar-
"om hij geen ingrijpen van God in de puur menselijke levenshouding
"duldt."

-o-

Verschil van mening in de Utrechtse Raad over gezamenlijke dodenherdenking.
(Het Utrechts Nieuwsblad)

Het Utrechts Nieuwsblad van 3 april schrijft:

" Wij zien geen kans meer, partijen bij elkaar te brengen. Het Cen-
"traal Oranje Comité (als overkoepelend orgaan van de Oranjeverenig-
"gingen) wenst een 4-mei herdenking op christelijke grondslag. Het
"Humanistisch Verbond wil een algemene nationale herdenking. Het
"karakter van deze herdenkingen loopt te zeer uiteen dat wij hier nog

"iets zouden kunnen doen. Aldus sprak maandagavond burgemeester
"De Ranitz in de gemeenteraad naar aanleiding van opmerkingen van
"de fractievoorzitter van de P.v.d.A., de heer Hessing.

" Deze laatste had in de middagvergadering er zijn bevreending
"over uitgesproken dat het C.O.C. geweigerd had het Humanistisch
"Verbond in de organisatie voor de 4-mei herdenking op te nemen.
"Naar zijn mening gaat het hier om een nationaal gebeuren, omdat de
"in de oorlog gevallen worden herdacht. Daar is ons gehele volk
"bij betrokken. Hij zag het als een drijven van de Chr.Oranjevereniging
"dat het Humanistisch Verbond wordt afgewezen en een afkeurenswaardig
"ge toegeeflijkheid van de C.O.C.

" Een der bestuursleden van het C.O.C., mr. Van Eyckelenborg(K.V.P.)
"zette in de avondvergadering uiteen, dat kort na de oorlog van de
"Chr. Oranjevereniging het initiatief is uitgegaan de doden te her-
"denken. En dit met de zeer bepaalde doelstelling om God te danken
"voor de bevrijding en de gevallen in Zijn Naam te herdenken.

" Later is om organisatorische redenen deze herdenking onder aus-
"piciën gekomen van het C.O.C., doch de doelstelling, de christelijke
"grondslag van het herdenken, is behouden gebleven. Zou het Humanis-
"tisch Verbond bij deze herdenkingen worden ingeschakeld, dan zou de
"doelstelling moeten worden veranderd. Hiermee heeft de Chr. Oranje-
"vereniging niet kunnen instemmen. Zo het C.O.C. daartoe zou beslui-
"ten zou genoemde vereniging de herdenking in de Buurkerk op eigen
"gelegenheid weer aanvatten.

" Burgemeester De Ranitz zag geen andere oplossing dan dat het
"Humanistisch Verbond zelf een herdenkingsbijeenkomst zou organiseren.
"Van de gemeente is daarvoor een subsidie toegezegd van f. 1.000.--."

=====